32ste jaar. — Nr 101. Zaterdag 22 Augustus 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorzaan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 22 AUGUSTUS.

Van alles wat.

De grootste steden leveren het grootste kontingent aan 't liberale leger. In die groote steden kan men dan ook leeren wat het liberalism is.

Wij hebben de statistiek der geboorten, welke van officieele hand komt, nagezien, en wij vinden dat er in de hoofdstad op de 12.047 geboorten, 2565 onwettige waren. En dit is zoo in al de groote centrums waarover het liberalism zijne weldoende hand drukt.

Als dat geen vooruitgang in treffelijkheid is dan laten wij ons kappen.

∴

Gelijk wij het al over lang geschreven hebben, gaat het gouvernement weldra landbouw-ingenieurs instellen.

De lezers van den *Postrijder* weten misschien nog niet juist waartoe die landbouwscheikundigen dienen zullen.

Wij willen hun dat eens in het kort uitleggen om te doen zien wat groote weldaad de minister daardoor aan de landbouwers bewijst, en hoe groot ongelijk M. Rolin had, dezen maatregel te bestrijden.

Die ingenieurs zullen aan het hoofd staan van een werkhuis, waar iedereen een staalken van zijn land mag komen brengen. Dat land zal ontleed worden en iedereen zal weten hoe rijk zijn land is in de grondstoffen die het noodig heeft voor den landbouw.

Iedereen verstaat gemakkelijk hoe noodig die eerste ontleding is, aangezien iedere plant, om te groeien, zekere bestanddeelen noodig heeft, die haar van de vette moet komen, zoo de grond ze niet kan verschaffen.

De ingenieur zal dan daarbij zeggen welke planten gij met de minste kosten het best kunt winnen, en welke vette gij moet aanwenden om de andere vruchten te bekomen, die gij noodig hebt.

De bereiding van die vetten en de tijd waarop zij moeten toegevoegd worden, zijn ook van groot belang. Dat zal aan de landbouwers kennaar gemaakt worden.

Vervolgens zal die scheikundige ook de volkomene ontleding doen der vetten die hem toegezonden worden. Dat is van het grootste belang, want de meststoffen worden tegenwoordig zoo schandelijk vervalscht, dat een landbouwer, door ze te gebruiken, telkens gevaar loopt zijnen oogst te bederven. Later zal misschien eene wet gestemd worden tegen de bedrieglijerijen, maar in afwachting hebben wij nu een goed middel om te weten welke kerels onze meststoffen vervalschen.

De landbouw-ingenieurs zullen over hunne werkzaamheden verslagen moeten doen, die dan zullen opgenomen worden in het *Bulletijn van den Landbouw*.

Gij ziet dus, lezers, dat gij alle middelen zult hebben om het nieuw landbouwstelsel van *intensiere kultuur* toe te passen, en dat het ministerie u geenen beteren dienst kan bewijzen.

Maakt hem dus ten nutte, 't is voor uw eigen profijt.

∴

De oud-minister Bara doet alles wat mogelijk is om tot ruzie te geraken tusschen Vlamingen en Walen.

Geene gelegenheid laat hij voorbijgaan of hij randt het nationaal ministerie aan, als zijnde een ministerie van Vlamingen, vijandig aan de Walen, en dat de eenen bevoordeelight ten nadeele van de anderen.

Zoo heeft hij gezegd in de kwestie van den tabak, van het bier en nu nog deze week in de bespreking der wet over de koopvernietigende gebreken.

De heer Bara schijnt eene scheuring te willen uitlokken tusschen de twee bestanddeelen der belgische nationaliteit. 't Is dat betgeen vaderlandslievend is.

∴

Zijn blad, voor spot met den naam *Le Vérité* gedoopt, drukt artikels met het opschrift : *Le ministère des flagnats*, en het beschuldigt de Vlamingen van te behooren tot een vernederd ras en van echte paardenkoppen te zijn.

Zonden wij, Vlamingen, ons dan niet moeten haasten, om zulken slimmen minister weer op het kussen te brengen ?

Overigens, de Vlaamsche paardenkoppen hebben genoeg van de Waalsche kasseikoppen. In Vlaanderen dienen de kasseien om de honden te versmooren.

∴

Nu zij toch zeker zijn van voor lange jaren niet meer aan 't roer te komen, zeggen de liberalen rechtzinnigelijk wat zij denken.

De gemeenteraad van Brussel heeft verleden week eenen wensch gestemd tot verandering van de grendwet ! Hij zou een soort van algemeen stemrecht willen. Dat toont waar de geuzerij naartoe gaat.

Om het nog beter te doen uitschijnen zegde de heer Hevvaert, de hernelte oud-gouverneur, die ook deel maakt van den gemeenteraad :

« *Het spreekt van zelfs*, » zegde de heer Hevvaert, « *dat voortaan geen liberaal ministerie meer mogelijk zal zijn, wiens program de herziening der grondwet niet zou bevatten.*

» *Elk liberaal ministerie dat zonder dergelijk program zou optreden, zou inderdaad doodgeboren zijn.* »

En die schijnheiligaards dieryen de Bewarende Partij beschuldigen dat zij de Grondwet wilde afbreken.

∴

Het ministerie slaapt er waarlijk niet op om den landbouw ter hulp te komen.

Zoo is het dat het nu, in al de provincien velden in gebruik genomen heeft waar er proeven genomen worden om de best geschikte beeten voor de suikerfabrieken te kweeken.

Deze velden mogen alle dagen door de landbouwers bezocht worden.

Daarbij zullen, in een groot getal plaatsen, openbare en kosteloze voordrachten gegeven worden door bevoegde mannen, om de landbouwers de manier aan te leeren waarop zij best de rijke suikerbeet kunnen bekomen.

De *Moniteur* duidt de plaatsen aan waar proefvelden zijn ingericht en deze waar de eerste reeks voordrachten zullen gegeven worden. De tweede reeks zal plaats hebben in den loop van oktober aanstaande.

∴

Hoe lang zullen de Katholieken nog aan het roer blijven ? Die vraag wordt door de geuzenbladen thans beter opgelost dan over eenigen tijd. Eerst zeyden ze dat het Ministerie weldra willen of niet, zou uitmelen. Nu echter bekennen ze weemoedig dat het Ministerie vast zit en voor lang ! En toch willen ze nog van hunnen neus maken !

∴

Even als het Eedgerecht van Antwerpen, heeft het Hof van Assisen van Limburg dezen trimester geene enkele zaak te beoordeelen. Dat is aangenaam voor de gezwoornen en ook eene eer voor de bevolking dier twee Vlaamsche provincien. — Zou dat bij de Walen al gehoord zijn ? Eene optelling daarvan zou zeer stichtend wezen.

∴

De revolutie-stokers der geuzerij weten niet meer van wat hout pijlen te maken. De schoolbeweging is mislukt — met *uitgehongerde* strijders kan men immers maar weinig aanvangen — en met hunne kieswet-revolutie vallen ze ook deerlijk door de mand. Nu willen ze de Grondwet verminken, om zoo weer wat lawaai te verwekken. Dat zal echter evenmin lukken, want België wenscht kalm en rustig te zijn. Het heeft er zijnen buik van vol van alle lage en gemeene woelerijen der Geuzen.

∴

Toen over eenige jaren sommige Katholieke gazetten tegen de Grondwet schreven, sprongen de geuzen te peerd op eenen ezel en wierden vuurrood van verontwaardiging ! De katholieken het kon niet anders, gingen het Vaderland verbrokkelen, en ten onder helpen ! En nu doen de Geuzen zelven wat zij anderen als een schelmstuk verweten !

∴

De liberalen hebben schoon te zagen en aan het volk te zeggen : « Ge ziet nu wel dat de *klerikalen* hunne beloftenis niet volbrengen en de belastingen niet verminderen !... » *ze vergeten* er bij te voegen, in welken toestand de financien van het land zich bevonden op het oogenblik dat de liberalen van het bewind afgingen.

Die toestand was uiterst deerlijk, en men maakt nu de distels en doornen die het liberaal gouvernement gedurende de zes jaren van zijn slecht en kwistig bestuur gezaaid hebben.

De *Moniteur* heeft dezer dagen de vergelijkende tabel medegedeeld van de opbrengst der belastingen gedurende de zes eerste maanden van 1884 en 1885.

Uit die tabel blijkt dat alleen het enregistrement, de hypotheek- en erfenis rechten, de zegelrechten, de ijzerenweg en de overschrijvingsrechten op de erfenissen in rechtstreeksche linie, over de TWEE MILLIOEN EN HALF MINDER opgebracht hebben in 1885 dan in 1884.

Dat zijn officieele, onbetwistbare cijfers.

Welnu, al wie maar een weinig rekenen kan zal aanstonds zien wat groot geluk het voor ons land is, ontslagen te zijn van liberale ministers. [illegible] hooren ; hun eenig werk, hun eenig gedacht was den politieken oorlog voort te zetten, het geld der burgers met millioenen te besteden aan uittelooze scholen, aan forten, aan paleizen van 50 millioen zoowls het justiciepaleis van Brussel, en... de ware belangen van het land te verwaarloozen.

Al de sommen welke de belastingen thans minder opbrengen, 't is te zeggen de *twee millioen en half* waar wij daar even van spraken, en andere sommen nog waar wij hier, kortheidshalve niet van spreken, zouden, indien wij nog onder een liberaal ministerie gestaan hadden, moeten evenzeer gewonden zijn bij het gewoon tekort van 12 millioen dat de liberalen jaarlijks hadden tot slot hunner rekening.

En dat kolossaal tekort, dat van jaar tot jaar nog kolossaler zou geworden zijn, zou natuurlijk moeten opgebracht geweest zijn, door... nieuwe belastingen of... nieuwe leeningen.

Goed begrepen, vriend lezer ?

En daar de intresten van die leeningen met geene potscherven kunnen betaald worden, zouden die leeningen op hunne beurt de belastingen verhoogd hebben ; dat zou de krisis nog verergerd hebben en zoo liep het land onvermijdelijk tot het bankroet.

Al wie voor 5 centen verstand en gezond oordeel bezit zal begrijpen dat, voor het oogenblik, met zulke uitslagen, men van het ministerie niet kan eischen dat het ONMIDDELLIJK de belastingen zou verminderen.

De eerste plicht van het gouvernement is, door wijze besparingen de dommigheden door het liberaal ministerie begaan stillekens aan te herstellen, en zoo het evenwicht in de financien terug te brengen.

Alle redelijke burgers, en deze zijn Godblank nog talrijk, zullen ons natuurlijk ministerie aanwakkeren om voort te gaan op den goeden weg dien het ingeslagen heeft.

Het Feest der spoorwegen.

Het feest van den vijftigsten verjaardag der inrichting van den belgischen spoorweg is met grooten luister zondag te Brussel gevierd geworden. Men weet dat België het eerste op het vasteland is geweest om den spoorweg in te richten, waarmede in het naburige Frankryk, door Thiers den spot gedreven werd.

Wij hebben in den stoet die zondag te Brussel is uitgegaan, kunnen zien wat de eerste trein die van Brussel naar Mechelen liep is geweest. Er waren dan ook drie klassen gelijk aan ; de derde klas gelaek aan de wagens waarmede tegenwoordig de koopwaren vervoerd worden, open aan regen en wind !

Welke omwenteling heeft de spoortrein in alle landen der wereld waar hij ingericht is teweeg gebracht, niet alleen in de gebruiken, in de levenswijze der menschen, maar ook in de gedachten en in de zeden !

Hoe zouden zonder den spoorweg zaterdag en zondag die honderdduizenden menschen uit alle steden des lands en uit den vreemde te Brussel zijn gekomen ? Dat ware onmogelijk geweest met die diligencien, waarvan wij zondag een staaltje hebben gezien.

Het blijkt dat een stoet, onder de vertooningen die men het publiek kan aanbieden, nog tot de weinigen behoort die de menigte uitlokken. Daarbij Brussel heeft een goeden naam voor de inrichting van stoeten ; de pracht van den stoet der nationale feesten, in 1880, ligt nog versch in het geheugen van de duizenden die hem gezien hebben [illegible] wonder dat uit alle hoeken des Lands nieuwsgierigen zijn [illegible] zien, die ingericht werd om het halleenwfeest der spoorwegen in ons land te vieren. Van over verscheidene dagen waren alle hotels, groot en klein, tot onder het dak vol, begenen die niet van te voren hunne kamer hadden laten voorbehouden, hebben zaterdag in alle hotels te vergeels gelooven om voor den volgenden nacht onderkomen te krijgen. Gelukkig als men eenen goeden vriend ontmoette die u gul de gastvrijheid aanbood.

Den zaterdag avond, om 7 1/2 uur, had er in het paleis van schoone kunsten, een banket plaats, waarvoor de uitnoodigingen gedaan werden door den minister van spoorwegen, posten en telegrafen. In de ruime benedenzaal, waarin de driejaarlijksche tentoonstellingen der beeldhouwwerken geplaatst worden, waren behalve de eeretafel, die zoo lang was als geheel de lengte der zaal, twaalf tafels geplaatst.

De zaal, schitterend verlicht met de gas en bengjen, was versierd met sierandplanten en trofeen van vlaggen van alle natien gemaakt, namelijk Frankryk, Duitschland, Holland, Oostenryk, de Pausselijke Staten, Engeland, enz., enz. Ook de vlag van den nieuwen Congo vrijstaat was niet vergeten. Achter de eerstelt prijkt niet beeld van Karel Rogier, onder wiens ministerie de inrichting der spoorwegen in ons land gedecreteerd werd ; in den fond der zaal staat het beeld van Leopold I met den koninklijken mantel op de schouders ; aan zijne rechterzijde het borstbeeld onzer koningin en aan de linkerkant het borstbeeld van Leopold II. In 't midden der zaal was eene spuitende fontein, omringd van planten en fleurs geplaatst.

De tafels zijn versierd met bloemen en kandelabers waarin bengjes branden. In het eene geglas vindt elk genoodigde eene bloem, die hij kan steken in het knopsgat, wel teverstaan als het niet bezet is met eene decoratie. Er zijn hier weinig mangelelijke knopsgaten, zoods men denken kan : en er zijn er zelfs die zeer beladen zijn.

De plaatsen waar ieder zitten moest zijn voord aangeduid geworden en met meer of min moeite vinden de ongeveer vijf honderd genoodigden hunne plaats aan den bestdisch. Weinig officieele kostumen overigens ; de ministers zijn in 't fraai, gelijk het overgrootst getal der aanwezigen.

De spijskaart meldde de opheming van talrijke gerechten.

Om de waarheidte spreken, men eet tegenwoordig in de eenw van sporttreinen, tramways, telegrafen en telefoon, aardig en kost, of liever men geeft er wel zonderlinge namen aan. Ik geloof dat onze voorouders verwonderd zouden opkijken indien zij eene spijskaart van dezen tijd zagen en dat ze niet zonder wantrouwen aan tafel zouden gaan, waar men hun beloofd te zullen opdisschen « *akouskas* à la Russe, *Karibou* du Labrador, *Colins* de Virginie, enz. enz. » Karibou de Labrador ! Ik vermeen dat in goed vlaamsch dat moet heeten « in den azijn gelegd vleesch » — als het geen rerlok is. De colins de Virginie gelijken wonderwel aan kwakkels — maar kwakkels in gesloten pachtijd ?... Wat er van zij, de spijzen waren lekker toebereid en de wijnen — een schetal verschilleende — waren goed.

De meeste spijzen waren toebereid, — altijd volgens de kaart — maar vreemdelingwijze : russisch, italiaansch, Portugesch, Christiaans, Labrador, indianisch...

Immers, de spoorweg doet de grenzen verdwijnen.

Bij het nagerecht waren er natuurlijk heildroeken.

[illegible] den 1e eerebloem stond de eerste reeks [illegible] te drinken van de vorsten en hoofden der staten die de vereenigung van het congres der spoorwegen hebben willen begunstigen, aan de vertegenwoordigers van alle staten die de nationale feesten hebben willen bijwonen.

De pausselijke nuncius antwoordde, in naam van het diplomatiek korps, op dien heildronk en hij stelde een toost in aan den koning, de koningin en de koninklijke familie.

Na dien heildronk, die geestdrijvig werd toegejuicht, werd door het muziek der gidsen de *Brabanconne* gespeeld. Gedurende heel het banket speelde dit uitmuntend muziekkorps schoone stukken.

De heer minister Van den Peereboom nam andermaal het woord en stelde vast dat het congres gelukkige uitslagen zal hebben. « Het land, voegde hij er bij, zal gelukkig zijn, het initiatief genomen te hebben van het eerste spoorwegkongres en ik ben overtuigd dat wij er zullen toekomen van tijd tot tijd een congres te vergaderen.

LENORA

OF

EEN VOORBEELD VAN KINDERLIEFDE

(5e VERVOLG.)

Twee dagen later tegen den avond kwam de oude slotvoogd de edelvrouw aankondigen, dat de dienstmeid zich weder in de gevangenis van den ridder bevond. Dadelijk sloeg de edelvrouw een zwarten mantel om en spoedde zich zacht en ongemerkt naar den kerker. De deur was slechts aangestooten en in de gevangenis brandde een licht. Elk woord, dat er werd gesproken, kon zij verstaan, en dus vernam zij alles, wat Rykhart en Lenora tot elkander zegden.

— Ik denk er nog altijd over, lieve vader, sprak het meisje, of ik die goede edelvrouw zou zeggen dat ik uwe dochter ben. In haar binnenste geloof ik zeker, is dat geheim goed bewaard, en zij is het best in staat om ridder Godfried over te halen om u de vrijheid te schenken.

— Daaraan twijfel ik, antwoordde Rykhart ; gij weet niet, mijn kind, hoe bitter hij mij haat. Ik geloof gaarne, dat die edelvrouw een zachtaardig en medelijdend hart bezit, maar Godfried's gemoed is hard als steen ; het is niet te vermurwen.

— Maar ik denk toch, hervatte Lenora, dat ridder Godfried, als hij verneemt dat uwe dochter met Gods hulp zijnen zoon het leven redde, u niet tot aan uwe dood in deze gevangenis zal laten. Indien ik hem te voet val en hem om genade smeek, zal hij mij zeker verhooren.

— O, geloof dat zoo licht niet, zegde Rykhart, en al mocht hij uwe daad edel en schoon vinden ; al mocht hij voornemens zijn u zijne dankbaarheid te betoonen, dan toch zou hij niet kunnen besluiten zijnen haat tegen mij af te leggen ; die is te diep bij hem ingeworteld.....

— Maar, heve vader, hervatte Lenora, als men er hem van kon overtuigen, dat gij, dien hij van alles heeft beroofd, hem toch hebbe toedraagt en hem alle goed wenscht ; dat gij mij hebt gebeerd hem en de zijnen het te hebben, hen te zegenen en hun wel te doen, — zou dat dan zijne ongevoeligheid niet doen verdwijnen, even als de zoete leatelucht de ijsschotsen doet smelten ?

— Misschien, zegde Rykhart langzaam en nadenkend. Voor het ongelukkig is er echter niets aan te doen ; totdat hij terug komt, moet ik in deze gevangenis blijven. Ook al wilde zijne echtgenoote mij in vrijheid stellen, zonde ik het echter, zonder zijne toestemming, niet mogen aanneemen, zij zou er te zwaar voor boeten. Daarom, lieve Lenora, zeg er de edelaardige dame niets van dat gij mijne dochter zijt ; ik zal gevangen blijven, en dan zullen wij verder zien. Ik wil de goede vrouw geen leed aandoen ; God zal ten laatste alles goed doen afloopen. Maar dit ontwerp maakt ons beiden te gevoelig ; ik zie reeds tranen in uwe oogen. Spreken wij dus van iets anders.

Nu nam het gesprek eene andere wending. De edelvrouw had genoeg gehoord en spoedde zich naar hare kamer terug. Dien geheelen nacht kon zij niet slapen ; verbazing, bewondering wisselden gedurig elkander in haar binnenste af.

— Dat gewaande boerenmeisje, dacht zij, is dus eene jonkvrouw. Om in de nabijheid van haren vader te zijn, heeft zij die slechte kleeding gekozen en een zoo harden dienst aanvaard. Uit liefde tot hem wees zij het geluk van de hand, dat ik haar aanbood, en wilde zij liever al de ongemakken van haren tegenwoordigen stand verduren. Welk een gevoelvol hart heeft dat kind ! O, hoe gelukkig zou hare moeder zijn als zij nog leefde ! En die jonkvrouw, de dochter van eenen man, dien wij in ketenen geklonken houden, redde mijnen zoon het leven ! En die vader leerde zijn kind zoo denken, zoo handelen : Welke edelaardige gevoelens moeten zijn hart vervullen !

Zij bersthte in tranen los en riep uit :

— Neen, die goede, edele man moet in vrijheid gesteld worden ! Hij moet zijn kasteel en zijne goederen terugbekomen ! Die voortreffelijke vader en die brave dochter moeten zoo gelukkig zijn als zij het verdienen. O stond het maar in mijne macht hem onmiddelijk uit zijne gevangenschap te bevrijden ! Maar dat is onmogelijk. De onverzettelijke slotvoogd, die de bevelen van mijn echtgenoot ten stipste zal en wil nakomen, zou Rykhart noch uit den kerker, noch het kasteel laten gaan. Ik moet dus wachten. Zoodra Godfried terugkomt, zal ik beproeven wat geheelen en tranen op hem vermogen. Daartoe schenke God mij zijnen zegen !

XII.

Den volgenden morgen liet de edelvrouw Lenora roepen. Zij had besloten haar niet te laten merken dat zij wist, dat Lenora de dochter van Rykhart was ; echter zou zij in stilte den ridden zooveel goed bewijzen als haar mogelijk was. Goedwillig en vriendelijk zeide zij haar :

— Ik weet, dat gij veel medelijden hebt met den goeden ridder, die in onzen burg gevangen zit, en hem veel goeds bewijst. Dat bevalt mij bijzonder en ik prijs u daarom ; maar mijn kind, zelve hebt gij zeer weinig, ja zoo goed als niets. Voortaan wil ik uit mijne keuken en kelder u bij het uitoefenen uwer weldadigheid ondersteunen ; van heden af moet gij spijs en drank voor den ridder bij mij haden.

Dagelijks gaf zij nu aan Lenora, tot groote vreugde van deze, voor Rykhart uitgelezene spijzen van hare eigene tafel en den besten wijn. Zij legde het zoo aan, dat de barsche slotvoogd er niets van ontwaarde, en wist den ouden man volkomen gerust te stellen ten opzichte van de achterdocht, dien hij tegen Lenora had opgevat. Elken dag ging zij met hare kinderen naar de portiers woning om, zoodals zij voorgal, de redster van het leven haars zoons te bezoeken, en behandelde het meisje immer met de meeste onderscheiding.

Intusschen verwachtte de edelvrouw met verdubbeld verlangen de terugkomst van haren echtgenoot, die bericht had gezonden dat hij van zijne bekomene wonden hersteld was. Eindelijk keerde Godfried met de twee ridders en de krijgslieden, die zich met hem te velde hadden begeven op het kasteel van Salzburg terug. Allen trokken met grooten pracht en onder trompetgeschal de burgpoort binnen. Godfried sprong van zijn paard, begroette zijne echtgenoote en zijne kinderen, die op het slotplein stonden, met teekenen van uitbundige vreugde, en begaf zich daarna met hen, de ridders en edelknapen, naar de groote ridderzaal. Terwijl Godfried zijn zoontje in de armen nam en de hoop uitdrukte dat de blozende knaap eens een dapper ridder zoude worden, begon zijne echtgenoote hem te verhalen hoe de kleine in den put was gevallen en hoe Lenora, de dienstmeid van den portier, hem gered had.

— Dus, mijn kind, riep de vader uit, waart gij bijna verdronken, zoodat ik u niet meer had wederzien ! Welk eene naamlooze ramp ware dit voor uwe moeder en voor mij geweest. Ik is of het bloed mij in de aderen verstijft, als ik er slechts aan denk.

Daarna haalde de moeder het gewaad, dat den knaap dien dag had gedragen, en welk zij tot aandenken van dat voorval bewaarde ; zij toonde haren echtgenoot de scheur, welke de ijzeren haak er had ingemaakt. Met opmerkzaamheid beschouwde Godfried de beschadigde plaats en zeide met ontzetting :

— 't Was meer dan tijd, dat er hulp kwam ; nog slechts eenige dreden hadden behoeven te breken, en Rudolf ware in de diepte neergestorten en verdronken. Dat arme meisje heeft ons een zeer grooten dienst bewezen. Ja, dat was schoon en edel van haar : dat was eene ware heldendaad ! En wat vooral mijne bewondering wekt, is hare vastberadenheid en moed. Maar hebt gij er haar voor beloond ?

— Dat heb ik aan u overgelaten, antwoordde zijne echtgenoote. Alles, wat ik haar had kunnen geven, vond ik te gering ; want zij waagde er haar leven voor. Ik verloor bijna mijn verstand, toen ik haar zoo in den eemer boven den afgrond zag zweven ; zoo iets laat zich niet met eenige goudstukken betalen. Ik heb haar beloofd dat zij eene beloning uit uwe eigene hand zou ontvangen ; ik hoop, dat gij mij niet zult beschenen.

Nog nooit was Godfried zoo ontroerd geweest ; in zijne opgewondenheid wilde hij het meisje opstaanden voet zien, en Lenora werd dus gerooepen. Met eene zedige houding trad zij de zaal binnen, terwijl de ridder haar ontveng met den blijden uitroep :

— Wees welkom, jonge heldin, redster van mijnen zoon ! Ik ben u veel, zeer veel dank verschuldigd ; want zonder u zou ik een ongelukkige vader zijn, zou de blijde dag van heden voor mij een dag van de diepste droefheid wezen. Vraagt mij wat gij verlangt, en gij zult het hebben. Ja, mij wat gij verlangt, en gij zult het hebben. Ja, ging hij geestdrijvig voort, ik beloof u plechtig op mijne eer als ridder, al verlangdet gij ook een mijner twee kasteelen, Niederstein of Salzburg, ik zou het u afstaan.

Lenora antwoordde kalm en met beschiedenheid :

— Edele achtbare ridder, gij hebt dien eer gewichtig ; woord uitgesproken, en deze ridders zijn er getuigen van. Ik zou u eene groote gunst kunnen verzoeken en gij zoudt ze mij niet mogen weigeren. Maar ik verlang geene gunst, slechts om recht smeek ik u, geef mij, geef mij mijnen vader weder en het geen gij ons heht ontnomen !

— Hoe ? Wat beteekent dat ? riep Godfried getroffen uit. Ik zou u betoodt hebben ? Wie zijt gij ? Wie is uw vader ?

— Ik ben Lenora van Niederstein, was het antwoord ; Rykhart is mijn vader. Ontsla hem uit de gevangenis en geef hem zijne goederen weder !

De twee vreemde ridders en al de schildknapen, die zich in de zaal bevonden, waren als verstomd van verbazing. Godfried week eene schreede terug en bleef als aan den grond genagld staan. Even diep en sterk als de edele daad der dochter hem had getroffen, even worst en nevig welde zijne onde, ingekankerde haat tegen den vader in zijn binnenste op, en er ontstond in zijn hart een vreeselijke strijd. Hij werd doodsbleek, zag met zijne donkere oogen worst om zich heen en mompelde tusschen de tanden :